

ת"פ 58923/09/20 - מדינת ישראל נגד חמזה צאנע, מחמוד אלסנע, עאטף אבו עסא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

14 נובמבר 2021
ת"פ 58923-09-20 מדינת ישראל נ'
אבו עסא (עציר)
ת"פ 58989-09-20 מדינת ישראל נ'
צאנע ואח'

בעניין:

המאשימה:

נגד

הנאשמים:

מדינת ישראל

1. חמזה צאנע

2. מחמוד אלסנע

3. עאטף אבו עסא (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד גיורא חזן

הנאשם 3 ובא-כוחו, עו"ד רן אבינועם

גזר דין לנאשם 3

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו כתב האישום שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה הם עיקריהן-

י.ת. (להלן: "המתלון") הינו נכה המתנייד בכסא גלגלים חשמלי ומתגורר בשכונה ד' בבאר שבע. בין הנאשם לנאשמים 1 ו-2 ולשני אחרים (כולם ביחד להלן: "השודדים") יש היכרות מוקדמת, והנאשם 1 הוא הבעלים של רכב ניסאן. עובר לאירוע העבירה המתואר בכתב האישום, הנאשמים קשרו קשר לגנוב סם מסוכן מאדם שסברו שהוא מחזיק בסם. ביום 10.09.20 בשעה 15:30 המתלון נסע בכסא הגלגלים החשמלי שלו בסמוך למקום מגוריו, כשעל חגורת מכנסיו תיק שחור (להלן: "התיק"). השודדים הבחינו בו, נכנסו לרכב הניסאן, כשהנאשם 1 נוהג בו, ונסעו בעקבות המתלון בחושבם שהוא מחזיק בסם מסוכן. בשלב מסוים הנאשמים עצרו בסמוך למתלון, הנאשם ירד מהרכב ואחריו גם הנאשם 2, והנאשם 1 ביצע פניית פרסה והכין את הרכב למילוט. הנאשם והנאשם 2 ניגשו למתלון ובהגיעם אליו הנאשם החליט לשדוד אותו, כיבה את מתג החשמל בכסא הגלגלים של המתלון וכך מנע ממנו לזוז, ומשך ממנו בכח את התיק. מעוצמת המשיכה המתלון נפל ארצה והתיק נתלש מחגורתו. הנאשם לקח

את התיק והוא והנאשם 2 עלו לרכב הניסאן ונמלטו מהמקום, כשהם מותירים את המתלונן החבול שרוע על הקרקע. התיק הכיל שני כרטיסי אשראי, תז, כרטיס קופ"ח ו- 1,200 ₪ במזומן. המתלונן נותר שרוע על הכביש מספר דקות כשהוא סובל מפציעה במרפק, עד שעובר אורח הגיע וסייע לו לקום.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כאמור, הוא הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. במסגרת הסדר הטיעון הצדדים הסכימו כי המאשימה תטען לעונש של 52 חודשי מאסר בפועל, אשר יכול הפעלת מאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם מת"פ 58168-05-19, וההגנה תטען לרכיב המאסר כהבנתה. ובנוסף יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים בעבירת השוד; על חומרת העבירה, בכלל, ובפרט כשהיא מבוצעת כלפי חסרי ישע; על מידת הפגיעה של מעשה הנאשם בערכים המוגנים; על נסיבות ביצוע העבירה; ועל מדיניות הענישה הנוהגת. טען, כי בשים לב לאופי הסדר הטיעון הכולל רף ענישה מקסימלי, אין צורך לקבוע מתחם עונש הולם; וטען שרף הענישה הנהוג בעבירת שוד הכוללת הפעלת אלימות שאינה גבוהה, נע בין 4 ל- 6 שנות מאסר בפועל. ב"כ המאשימה ציין את הודאת הנאשם ואת חסכון הזמן השיפוטי בעטייה, ואת שיתוף הפעולה של הנאשם בחקירה, ומנגד עמד על עברו הפלילי ועל העובדה שהנאשם ביצע את העבירה כשתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי. וביקש להטיל על הנאשם 52 חודשי מאסר בפועל, הכולל הפעלת מאסר על תנאי בן 10 חודשים; מאסר על תנאי, קנס, ופיצוי.

5. התביעה הגישה לבית המשפט הצהרה בכתב של המתלונן, בה המתלונן ציין כי בעקבות האירוע לו נפל קרבן, הוא נתון במצוקה, בחרדה ובפחד מתמיד. נמנע מיציאה מהבית לבד וסובל מסינדרום לילה. והוא איבד את מקום עבודתו.

6. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשמים 1 ו- 2 נדונו ל-24 חודשי מאסר בפועל, כך שדרישת המאשימה לעונש של 52 חודשי מאסר היא למעשה כפל העונש שהוטל על האחרים, ואין לכך הצדקה, בהתחשב בחלקם הפעיל של הנאשמים 1 ו-2 באירוע. טען כי לא הופעלה אלימות כלפי המתלונן מעבר למשיכת התיק ממנו; לא נעשה שימוש בנשק; וחומרת הפגיעה הפיזית שנגרמה למתלונן אינה גבוהה. וטען כי בשקלול הנתונים הנוגעים לעבירה בנסיבותיה ולנאשם, העונש ההולם הוא 3 שנות מאסר. הוסיף שהנאשם שיתף פעולה עם המשטרה, הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו, וחסך בזמן שיפוטי.

7. הנאשם הביע צער על מעשיו. שיתף כי פעל בהשפעת סמים. וביקש להשתלב בטיפול.

דין והכרעה

8. במסגרת הסדר הטיעון, התביעה הגבילה עצמה לעתירה לעונש של 52 חודשי מאסר בפועל, הכולל הפעלת מאסר על תנאי בן 10 חודשים. וההגנה, שהיתה חופשית בטיעוניה לעונש, טענה שבשקלול הנתונים הנוגעים לעבירה בנסיבותיה ולעברו של הנאשם, ובהתחשב בעונש שהוטל על המעורבים האחרים בפרשה, העונש ההולם לנאשם הוא 3 שנות מאסר בפועל.

במצב דברים זה, בו למעשה הצדדים הציגו טווח ענישה, ובאין סיבה לסטות ממנו, אין צורך לפרט את

המרכיבים המשפיעים על קביעת מתחם העונש ההולם ולקבוע את מתחם העונש ההולם. (ראה ע"פ 6943/16 גנדי גלקין נ' מדינת ישראל (28.1.2018)).

9. הערכים החברתיים שנפגעו ממעשה העבירה של הנאשם הם בין היתר ערכי שלמות הגוף, שמירת הקניין, כבוד האדם, שמירת הסדר ובטחון הציבור, וההגנה על "אוכלוסיות חלשות" וקיום מרחב ציבורי בטוח להן.

בהתחשב בנסיבות מעשה העבירה, מידת הפגיעה בערכים החברתיים שצוינו הינה משמעותית.

10. עבירת השוד מנויה על העבירות החמורות. העונש הקבוע לצדה בחלופה הנוגעת לעניינו - 20 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו. אמנם העונש הקונקרטי מושפע מנסיבות ביצוע העבירה, אולם מדיניות הענישה הכללית בנוגע לעבירת השוד הינה של רצינות וחומרה.

11. זהות קרבן השוד הינה מרכיב בנסיבות ביצוע העבירה. וכאן, כאמור, קרבן השוד הוא אדם נכה ומעשה השוד בוצע בעוד המתלונן מתנייד בכסא הגלגלים שלו, ובמהלכו וכתוצאה ישירה מהאלימות שהופעלה לשם השגת הרכוש, המתלונן הופל ארצה מכסא הגלגלים שלו ונחבל.

12. מעשה הנאשם חמור, שפל ומקומם. ובהתחשב בכך שקדם לו תכנון; שהיו מעורבים בפרשה מספר אנשים; שחלקו של הנאשם בביצוע עבירת השוד הינו עיקרי ומרכזי; שרכושו של המתלונן נגנב ממנו; שחווית השוד גרמה למתלונן פגיעה נפשית מתמשכת - כמתואר בתצהיר נפגע העבירה; ושיכלה להיגרם למתלונן פגיעה חמורה עוד יותר. ונוכח גילו הבוגר של הנאשם; עברו הפלילי, הכולל הרשעות בתחומים שונים; והעובדה שהוא ביצע את העבירה זמן קצר לאחר שחרורו מהכלא ובעוד מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו; הרי שהעונש הראוי לנאשם עומד על 4-5 שנות מאסר בפועל. (ראה והשווה ת"פ 18289-04-17 **מדינת ישראל נ' יוסף חורי** (20.11.18) בו הוטלו **4.5 שנות מאסר בפועל** על שוד אשה קשישה, שהתבצע במשיכה בכח של תיקה וכתוצאה מכך היא הוטחה ארצה; ת"פ 54229-01-17 **מדינת ישראל נ' ויטלי שצינוב** (11.12.17) בו הוטלו **42 חודשי מאסר בפועל**, כולל הפעלת מאסר על תנאי, על מי שהתנפל על קשישה מאחור, תלש מצווארה שתי שרשראות זהב בשווי 4,000 ₪, הפיל אותה ונמלט; ע"פ 7614/09 **יהונתן טראוב נ' מדינת ישראל** (13.05.10)-בו הוטלו **4 שנות מאסר בפועל** על נאשם שמשך בחוזקה תיק מאשה, הפילה ארצה ונטל את תיקה ובו 10,000 ₪; ע"פ 1044/13 **ענאן זידאן נ' מדינת ישראל** (14.10.13)- בו הוטלו על נאשם **4 שנות מאסר בפועל** על חטיפת תיק בכח מקשישה; וע"פ 2257/13 **חייפץ נ' מדינת ישראל** (24.04.14) בו הוטלו על נאשם שנכנס אחרי קשישה לדירתה, דחף אותה והפילה ארצה ומשך מצווארה שתי שרשראות זהב, **5 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט העליון סקר פסיקה רלוונטית וקבע שהעונש שהוטל על המערער איננו חורג מהענישה המקובלת בנסיבות דומות, ודחה את הערעור).

13. הנאשם נדון ביום 31.10.19 בת"פ 58168-05-19 של בית משפט השלום באר שבע, בין היתר לשנת מאסר בפועל ול- 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע. באותו עניין הנאשם הורשע בעבירות של גניבה ותיקיפה סתם, לאחר שגנב תיק מחולה שהיה מאושפז במחלקה הניורולוגית בבית החולים סורוקה, ולאחר שזה ניסה למנוע את הגניבה הוא נאבק בו, הצליח לברוח ובהמשך נאבק באותו חולה ובאח מהמחלקה שניסו להשתלט עליו. ולאחר מכן ניסה לברוח מהשוטרים שעצרו אותו. (לתיק זה צורף ת"פ 61893-08-19 שעניינו הפרת הוראה חוקית, במסגרתו הנאשם הפר מעצר שנקבע לו).

אין חולק שהעבירה בה הורשע הנאשם בתיק זה, מפעילה את המאסר על תנאי האמור.

14. שני הנאשמים האחרים שהובאו לדין עם הנאשם, נדונו, במסגרת אישור הסדר טיעון, ל- 24 חודשי מאסר בפועל, פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלונן, וענישה נלווית. והסנגור המלומד מבקש לקבוע את עונשו של הנאשם תוך שמירת יחס הולם בינו לבין העונש שהוטל על הנאשמים האחרים.

לשם העמדת הדברים על דיוקם אציין, כי הנאשמים האחרים הורשעו בעבירה של סיוע לשוד; שניהם צעירים בגילאי 19.5 ו- 20; ללא עבר פלילי; זהו להם מאסרם הראשון; ועונשם נקבע תוך אישור הסדר טיעון. לעומתם, הנאשם הורשע בעבירת שוד; הוא זה שהחליט וביצע בפועל את השוד, בניגוד לתכנון המקורי של החבורה לבצע עבירת גניבה; הוא מבוגר מהנאשמים האחרים בכ- 10 שנים; לחובתו הרשעות קודמות; הוא נשא עונשי מאסר; וההסדר בין הצדדים לא כלל המלצה משותפת לעונש מוגדר.

15. נוכח הוראת סעיף 58 בחוק העונשין, המורה שמאסר על תנאי שמופעל נישא במצטבר למאסר המוטל על העבירה המפעילה, אלא אם כן בית המשפט קובע אחרת, מטעמים שיירשמו; ובהתחשב בנתוני הנאשם; בעברו הפלילי; בעבירה שעליה הוטל המאסר על תנאי, הדומה בסוגה ובמרכיבים מסוימים שלה לעבירה כאן; ובכך שהעבירה כאן בוצעה זמן קצר יחסית לאחר שחרור הנאשם מהמאסר על העבירה שבגינה הוטל עליו המאסר על תנאי; הרי שמן הדין היה להורות שהנאשם ישא את תקופות המאסר בזו אחר זו.

16. למרות האמור, עונשו של הנאשם יושפע במידת מה, לקולה, מהעונש שהוטל על הנאשמים האחרים בפרשה. ובית המשפט יתחשב גם בשיתוף הפעולה של הנאשם בחקירה, הפללתו במשטרה את שני הנאשמים האחרים, והודאתו בבית המשפט - על משמעויותיה. וכן בגילו של הנאשם ובפגיעה הצפויה לו ולמשפחתו ממאסרו. והדבר יבוא לביטוי גם בקביעת תקופת המאסר וגם באופן נשיאת המאסר על תנאי שיופעל.

17. קראתי את פסקי הדין שהציגה ההגנה בטיעוניה לעונש. באופן כללי, גם בהם הודגשה חומרת עבירת השוד בכלל ובפרט כשקרבתויה הם קשישים או פרטים הנמנים על אוכלוסיה פגיעה. והעונשים שהוטלו באותם מקרים כללו תקופות מאסר משמעותיות, אשר משכן הושפע מנסיבות קונקרטיות של המעשים, של הנאשמים, מהעבירות שיוחסו לנאשמים, מהנזק שנגרם, מהמלצות שירות המבחן וכיוב' ובחלקם הוצגו הסדר טיעון הכוללים המלצה משותפת לעונש.

18. בסופו של דבר על העונש להלום את חומרת המעשה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. וכאן, מעשה הנאשם בנסיבותיו חמור ומידת האשם של הנאשם גבוהה; אין זו ההסתבכות הראשונה של הנאשם עם החוק. הנאשם ריצה עונשי מאסר והוא איננו פועל לשנות את דרכיו, והוא עלול לשוב ולבצע עבירות.

19. בהתחשב בכל האמור, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים :

א. 42 חודשי מאסר בפועל, מיום מעצרו.

ב. הפעלת המאסר על תנאי בן 10 החודשים מת"פ 58168-05-19. הנאשם ישא מחצית מתקופת המאסר על תנאי שהופעל, במצטבר למאסר שנגזר עליו בתיק זה, ומחציתה בחופף.

כך שבסך הכל יהיה עליו לשאת 47 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו.

ג. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש, שהיא פשע.

ד. תשלום פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום י' כסלו תשפ"ב, 14/11/2021 במעמד הנוכחים.

**אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה**

הוקלדעלידיזיהעובדיה